

نگاهی به عملکرد یکساله شرکت ملی نفت ایران ویژه هفته دولت

ایران با داشتن ذخایر غنی نفت و گاز و دارا بودن رتبه نخست ذخایر هیدروکربوری در جهان، توانسته است به یکی از مراکز اصلی در تامین انرژی جهانی بدل شود. سال‌ها عنوان دومین شرکت بزرگ نفتی جهان به شرکت ملی نفت ایران به عنوان بازوی توانمند صنعت نفت کشور در اکتشاف، حفاری، استخراج و تولید منابع هیدروکربوری اختصاص یافته است. از این روی کوشش شده است تا به سیاست‌های اصلی صنعت نفت، در لوای فعالیت‌های گسترده این شرکت به عنوان یکی از اعضای اصلی و تاثیرگذار در اوپک و پرچمدار همکاری‌های منطقه‌ای و جهانی در خاورمیانه، جامه عمل پوشانده شود.

بر این اساس، تکمیل ظرفیت فازهای ۱۳، ۱۴ و ۲۲ تا ۲۴ پارس جنوبی، افزایش ظرفیت تولید نفت خام میدان‌های مشترک غرب کارون و احداث خط لوله گوره - جاسک و پایانه صادراتی نفت خام در بندر جاسک از جمله راهبردهایی است که از سوی وزیر نفت به عنوان محورهای اصلی فعالیت شرکت ملی نفت ایران در سال ۱۳۹۸ ابلاغ شده است و پیش‌بینی می‌شود با دستیابی به آن‌ها، بخش عمده‌ای از اهداف ترسیم شده در افق چشم‌انداز توسعه اقتصادی و سیاسی کشور محقق شود.

پارس جنوبی؛ خط مقدم توسعه صنعت نفت

میدان مشترک پارس جنوبی، تبلور عزم و اراده در صنعت نفت ایران و مهم‌ترین اقدام دولت تدبیر و امید در شکوفایی صنعت نفت است. این میدان مشترک به عنوان بزرگ‌ترین مخزن گازی کشور به تنهایی نیمی از ذخایر گاز طبیعی ایران را در خود جای داده است. اهمیت این میدان مشترک به اندازه‌ای است که بخش مهم برنامه‌های توسعه‌ای شرکت ملی نفت ایران به آن اختصاص یافته است. در مسیر دستیابی به این هدف، در طول

حیات دولت تدبیر و امید، از آغاز نقشه راه بر این اساس استوار شد که به جای بهره‌برداری از تمامی فازها، استراتژی تمرکز بر فازهای قدیمی‌تر و تکمیل آن‌ها در اولویت باشد. این استراتژی در سال ۱۳۹۳ جواب داد و در پایان این سال فاز ۱۲ به‌عنوان بزرگ‌ترین فاز پارس جنوبی با ظرفیت تولید سه فاز استاندارد گازی با حضور رئیس‌جمهوری به طور رسمی به بهره‌برداری رسید. پس از آن فازهای ۱۵ و ۱۶ در سال ۱۳۹۴ به بهره‌برداری رسید و در سال آخر دولت یازدهم نیز فازهای ۱۷، ۱۸ و ۱۹، ۲۰، ۲۱ (معادل ۶ فاز استاندارد) با هم به تولید رسید. از این تاریخ، تولید ایران با کشور رقیب (قطر) بعد از ۱۲ سال برابر شد. در سال نخست دولت دوازدهم نیز فاز ۱۴ به گاز رسید و فازهای ۱۳، ۲۲، ۲۳ و ۲۴ نیز در اسفند ۱۳۹۷ با حضور رئیس‌جمهوری افتتاح شد و به مدار تولید آمد.

بنابر برنامه‌ریزی انجام شده، با توسعه کامل فازهای تعریف شده در پارس جنوبی، ظرفیت تولید گاز از این میدان مشترک بیش از ۸۰۰ میلیون مترمکعب در روز و میعانات گازی افزون بر یک میلیون بشکه در روز خواهد شد. این موضوع در راستای تکلیف افزایش تولید نفت و گاز و از محورهای تخصصی اقتصاد مقاومتی در حوزه نفت و گاز است.

نصب سومین سکوی فاز ۱۴ پارس جنوبی

به کوشش‌های صورت گرفته، توسعه پارس جنوبی در پنج سال دولت تدبیر و امید به نقطه پایان رسیده است و با اتمام بهره‌برداری از فاز ۱۴ در نیمه نخست سال ۱۳۹۸، توسعه این منطقه تکمیل می‌شود.

بر این اساس، با احتساب عملیاتی شدن دو سکوی دریایی از فاز ۱۴ پارس جنوبی، در مجموع در سال ۱۳۹۷، تعداد شش عرشه دریایی در مدار تولید قرار گرفت که رکورد

جدیدی در اجرای طرح‌های پارس جنوبی است. با این وجود با نصب سومین سکوی تولیدی فاز ۱۴ پارس جنوبی در ۲۲ تیر ۱۳۹۸، طرح بهره‌برداری از این فاز به خط پایان نزدیک شد.

با بهره‌برداری از سکوی B۱۴، افزون بر تولید گاز شیرین، روزانه ۲۰ هزار بشکه میعانات گازی و ۱۰۰ تن گوگرد و سالانه ۲۵۰ هزار تن گاز مایع و ۲۵۰ هزار تن اتان فرآوری می‌شود که از این منظر ظرفیت تولید گاز در بخش فراساحل فاز ۱۴ پارس جنوبی به ۴۲ میلیون مترمکعب گاز (معادل یک و نیم میلیارد فوت مکعب) در روز خواهد رسید.

هم‌چنین با توجه به پیشرفت مطلوب طرح تولید میعانات گازی پالایشگاه فازهای ۲ و ۳ پارس جنوبی، پیش‌بینی می‌شود این واحد تا پایان سال ۱۳۹۸ به بهره‌برداری برسد. تنها با بهره‌برداری از این طرح امکان شیرین‌سازی روزانه ۸۰ هزار بشکه میعانات گازی پالایشگاه فازهای ۲ و ۳ پارس جنوبی فراهم می‌شود که قدم بزرگی در راستای خودکفایی در صنعت نفت خواهد بود.

تولید بیش از هزار میلیون مترمکعب گاز در آینده‌ای نزدیک

توسعه پارس جنوبی جهش بزرگی در تولید گاز کشور خواهد بود؛ به گونه‌ای که با تکمیل فاز ۱۴ به عنوان آخرین فاز پارس جنوبی، تولید روزانه گاز ایران از مرز هزار میلیون مترمکعب در روز عبور خواهد کرد.

میانگین تولید واقعی گاز در ۱۰ ماه نخست سال ۱۳۹۷، ۸۴۱ میلیون مترمکعب در روز بوده است که پیش‌بینی می‌شود با توجه به میزان تقاضا، مجموع تولید گاز کشور در سال ۱۳۹۸ به ۸۸۰ میلیون مترمکعب و در سال ۱۳۹۹ به ۹۵۰ میلیون مترمکعب در روز برسد و از این رهگذر میزان تولید این هیدروکربور

ارزشمند در آینده‌ای نزدیک از مرز هزار میلیون مترمکعب در روز نیز بگذرد.

توسعه غرب کارون، محور تحقق اقتصاد مقاومتی در صنعت نفت

توسعه میدان‌های مشترک غرب کارون به دلیل همپوشانی منابع هیدروکربوری آن با کشور عراق، یکی دیگر از اهداف مهم توسعه‌ای در شرکت ملی نفت ایران است که ظرفیت تولید نفت خام کشور را به طور چشمگیری افزایش خواهد داد و موجب تقویت جایگاه کشور در بازارهای بین‌المللی انرژی خواهد شد. بر اساس هدف‌گذاری انجام شده، طی سال ۱۳۹۷ کوشش برای افزایش ظرفیت تولید نفت تا ۳۵۰ هزار بشکه در روز در غرب کارون در جریان بود و این روند در سال ۱۳۹۸ نیز ادامه می‌یابد.

هم‌چنین بخشی از افزایش تولید روزانه نفت میدان آزادگان جنوبی با استفاده از دستگاه فرآورش سیار به میزان ۴۰ تا ۵۰ هزار بشکه انجام می‌شود که این شیوه تولید نفت می‌تواند در دیگر میدان‌های مشترک نیز عملیاتی شود. از دیگر اولویت‌های توسعه‌ای شرکت ملی نفت ایران در راستای افزایش ظرفیت تولید، انتقال و صادرات نفت در منطقه غرب کارون می‌توان به توسعه فاز نخست میدان‌های آزادگان جنوبی، یاران جنوبی و فاز دوم میدان‌های یادآوران و آزادگان شمالی، طرح خطوط لوله و تاسیسات جانبی و طرح احداث خط لوله انتقال نفت گوره- جاسک و پایانه جاسک با سقف سرمایه‌گذاری تقریبی ۱۵ میلیارد دلار اشاره کرد که در مجموع طرح یکپارچه توسعه میدان‌های مشترک نفتی غرب کارون را شامل می‌شود.

احداث خط لوله گوره- جاسک و تحقق راهبرد توسعه‌ای نفت در غرب کارون

یکی از مهم‌ترین طرح‌های در دست اقدام شرکت ملی نفت ایران در مسیر توسعه همه جانبه صنعت نفت، طرح استراتژیک و ملی

انتقال نفت خام گوره به جاسک و تاسیسات نفتی بندر جاسک است. این طرح پراهمیت با هدف انتقال یک میلیون بشکه نفت خام سبک و سنگین صادراتی در روز از طریق یک خط لوله ۴۲ اینچ با طول تقریبی ۱۰۰۰ کیلومتر و با استفاده از پنج تلمبه‌خانه بین راهی و دو ایستگاه توپکرانی، هم‌چنین تعداد یازده پست برق و خطوط انتقال برق به طول تقریبی ۱۸۰ کیلومتر، در دستور کار شرکت ملی نفت ایران قرار دارد. این طرح شامل پایانه دریافت نفت، بیست مخزن به ظرفیت مجموع ۱۰ میلیون بشکه و تاسیسات جانبی شامل سه عدد گوی شناور و اسکله صادراتی است.

با آغاز عملیات مسیرسازی و احداث جاده‌های دسترسی در هر شش طرح تعریف شده در طرح احداث خط لوله انتقال نفت خام گوره- جاسک و تاسیسات بین راهی و پایانه مربوط به آن در مرداد سال ۱۳۹۸، گام بلندی در مسیر تحقق راهبرد توسعه‌ای صنعت نفت در منطقه غرب کارون برداشته شد؛ گامی که به نهایه شدن این طرح ارزشمند در سال ۱۳۹۹ خواهد انجامید.

هم‌چنین، بهره‌گیری حداکثری از توان و ظرفیت‌های داخلی در این طرح استراتژیک و ملی باعث شده تا قریب به ۶۰ درصد از لوله‌های جریانی مورد نیاز با توان بخش داخل ساخته و تامین شود.

در اجرای این طرح برای نخستین بار تولید شمش، تختال و ورق، متناسب با استانداردهای مورد نیاز از سنگ معدن آهن فراهم شد و از این تاریخ، صنعت نفت قادر خواهد بود بخشی از لوله‌های مربوط به انتقال گاز ترش و شیرین در ضخامت‌های بالاتر از ۱۲ و کمتر از ۲۰ میلی‌متر را از این زنجیره تامین کند.

با انجام این اقدام از سوی شرکت ملی نفت ایران در چارچوب حمایت از تولید ملی و عمل به رهنمودهای رهبر معظم انقلاب در حوزه اقتصاد مقاومتی، افزون بر جلوگیری از خروج ۲۰۰ میلیون دلار ارز از کشور، سنگ بنای بی‌نیازی به این محصول به میزان سالیانه

صدها هزار تن بنا نهاده شد.

افزایش ظرفیت ذخیره‌سازی نفت خام، نسخه ضد تحریمی نفت

با اعمال دور تازه تحریم‌های مستکبرانه غرب، ذخیره‌سازی نفت خام به عنوان یکی از راهبردهای شرکت ملی نفت ایران در مسیر کم اثر کردن این تحریم‌ها مطرح شد. در همین راستا قرارداد ساخت مخازن ذخیره‌سازی ۱۰ میلیون بشکه‌ای نفت خام در گناوه و تاسیسات جانبی آن در بندر جاسک طی سال ۱۳۹۷ نهایی شد.

مخازن ذخیره‌سازی یادشده، نفت خام ارسالی از خط لوله ۴۲ اینچ انتقال نفت خام گوره- جاسک را در انتهای خط دریافت و ضمن ذخیره‌سازی و نگهداری نفت صادراتی، آن را به خطوط لوله دریایی و گوی‌های شناور نفت خام در پایانه صادراتی جاسک پمپاژ می‌کند.

طرح ساخت مخازن ذخیره‌سازی نفت در بندر جاسک بخشی از طرح انتقال نفت گوره - جاسک است؛ طرحی که با تاکید مقام معظم رهبری و دولت با جدیت پیگیری می‌شود و به توسعه کشور در بخش جنوب شرقی می‌انجامد. افزون بر این، تنوع بخشی به نقاط صادرات نفت و تامین خوراک واحدهای پایین‌دستی نیز در این طرح هدف‌گذاری شده است. این طرح که در راستای پشتیبانی صادرات نفت خام از جزیره خارگ مطرح است، اقدامی راهبردی در راستای استمرار و تداوم تولید پایدار نفت خام و تکمیل و ارتقای زنجیره ارزشی صنعت نفت کشور به شمار می‌رود.

هم‌چنین با پایان ساخت تاسیسات ذخیره‌سازی و ایستگاه‌های اندازه‌گیری میعانات‌گازی استان بوشهر در سال ۱۳۹۷، امکان ذخیره‌سازی میعانات‌گازی تولیدی شماری از پالایشگاه‌های پارس جنوبی با ظرفیت اسمی ۶۴۰ هزار متر مکعب معادل چهار میلیون بشکه، هم‌چنین تغذیه ورودی تلمبه‌ها به منظور تامین خوراک پالایشگاه‌های میعانات‌گازی ستاره خلیج

فارس و پارس به ترتیب به میزان ۳۶۰ هزار و ۱۲۰ هزار بشکه در روز و نیز ارسال میعانات گازی به سمت گوی های شناور (SPM) شماره ۱ و ۲ تا سقف ۶۰۰ هزار بشکه در روز فراهم می شود.

تلمبه‌خانه‌های غرب کارون در مدار بهره‌برداری

مجموعه طرح‌های احداث تلمبه‌خانه‌های غرب کارون و امیدیه از جمله طرح‌های جامع شرکت ملی نفت ایران است که در سال ۱۳۹۷ به بهره‌برداری رسیده است. در این طرح بزرگ ملی، انتقال روزانه ۲۵۴ هزار بشکه نفت سبک و ۲۸۰ هزار بشکه نفت سنگین میادین غرب کارون به امیدیه، انتقال ۲۸۰ هزار بشکه نفت سنگین از امیدیه به تاسیسات گوره و پایانه نفتی بهرگان و همچنین انتقال روزانه به طور میانگین ۲۲۰ هزار بشکه نفت سنگین و ۱۵۰ هزار بشکه نفت سبک طرح‌های غرب کارون از تلمبه‌خانه غرب کارون به پایانه نفتی بهرگان در نظر بوده است.

گستره اجرای این مجموعه طرح‌ها از ۳۰ کیلومتری جنوب غربی شهر اهواز با اجرای طرح تلمبه‌خانه غرب کارون آغاز و سپس با اجرای خطوط لوله انتقال نفت سبک و سنگین به سمت شرق ادامه می‌یابد. در ادامه با اجرای خط لوله انتقال نفت سنگین از تلمبه‌خانه اهواز (ABS) به سمت جنوب شرقی و شهر امیدیه امتداد یافته و با اجرای تلمبه‌خانه جدید امیدیه و عبور از آن تا محل مخازن گوره و سپس تا پایانه صادراتی بهرگان ادامه می‌یابد.

فاز نخست نیروگاه غرب کارون در ایستگاه پایانی

در ادامه فعالیت‌های توسعه‌ای منطقه غرب کارون، فاز نخست نیروگاه غرب کارون نیز در آستانه بهره‌برداری قرار گرفت. اهمیت بهره‌برداری از این نیروگاه به این دلیل است که ضمن تولید برق مستمر، تولید پیوسته نفت در منطقه غرب کارون را میسر می‌سازد.

جمع‌آوری گازهای مشعل و تنفس پاک در زادگاه نفت

با اجرای طرح جمع‌آوری گازهای همراه مشعل در طرح‌های بزرگ صنعت نفت که از چند سال گذشته با جدیت در حال پیگیری است، افزون بر حفظ و نگهداشت محیط زیست، در مصرف مقادیر قابل توجهی از منابع هیدروکربوری نیز صرفه‌جویی می‌شود.

در این زمینه اقدام‌های موثری از سوی شرکت ملی نفت ایران صورت گرفته است. پس از افتتاح فاز دوم طرح جمع‌آوری گازهای همراه نفت (آماک) در استان خوزستان، بهره‌برداری از مجتمع فرآوری گاز جزیره هنگام در دستور کار قرار گرفت که امکان فرآوری روزانه ۸۰ میلیون فوت مکعب گاز را فراهم ساخت. ضمن این که پیش‌تر روزانه گازی برابر با ۱۴ هزار بشکه نفت در مشعل‌های میدان نفتی هنگام سوزانده می‌شد که بهره‌برداری از این مجتمع، ضمن جلوگیری از سوزانده شدن این حجم گاز، روزانه بیش از ۷۰۰ هزار دلار صرفه اقتصادی داشته و خدمت ارزشمندی هم برای محیط زیست به محسوب می‌شود. در ادامه اقدام‌های شرکت ملی نفت ایران در حوزه شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب قرار است ۹۰ درصد از گازهای همراه نفت این مناطق جمع‌آوری شود؛ برای نیل به این هدف ساخت ۲۳ کارخانه کوچک با تجهیزات ایرانی در برنامه قرار دارد که گام موثری در اشتغال‌زایی نیروهای بومی در منطقه به شمار می‌رود.

پیشرفت فیزیکی قابل توجه طرح‌های دیگری همچون ان جی ال های ۳۱۰۰، ۳۲۰۰ و خارگ، پالایشگاه هنگام و بیدبلند ۲ نیز حاکی از آن است که طرح کاهش آلودگی مشعل‌های گازی استان خوزستان به ایستگاه پایانی نزدیک می‌شود. هم‌چنین با امضای یادداشت تفاهم بازیافت و مصرف گاز فلر (مشعل) در یکی از پالایشگاه‌های پارس جنوبی میان شرکت ملی نفت ایران، شرکت سفره گس فرانسه و شرکت صنعت سازه تمین ایران، از چندی پیش اجرای طرح ملی جمع‌آوری گازهای همراه در پارس

جنوبی نیز در دستور کار قرار گرفته است. جلوگیری از هدر رفت ثروت ملی با بازیافت روزانه ۴۵۰ هزار مترمکعب گاز فلر و هم‌چنین جلوگیری از انتشار سالانه ۵۰۰ هزار تن گاز دی اکسیدکربن از مهمترین دستاوردهای این طرح است. در عین حال مقرر شده است تا در صورت موفقیت‌آمیز بودن این طرح، از تجربه به دست آمده برای جمع‌آوری گازهای مشعل‌ها (فلر) در اهواز و هم‌چنین تجهیز کردن سایر پالایشگاه‌های گاز پارس جنوبی به این فناوری استفاده شود. طبق برنامه‌ریزی انجام شده با شرکت‌های نفت و گاز پارس و مجتمع گاز پارس جنوبی، تا نیمه اول سال ۱۳۹۸ بیش از ۵۰ درصد از فلرینگ پالایشگاه‌های جدید در حال راه‌اندازی کم خواهد شد که موفقیت بزرگی به شمار می‌رود. هم‌چنین مقرر شده است تا پایان دولت دوازدهم همه مشعل‌های اصلی خاموش شده و از سوختن گازهای همراه نفت جلوگیری شود.

استفاده حداکثری از توان صنعتگران داخلی

شرکت ملی نفت ایران در ادامه اجرای سیاست‌های خود در توان‌افزایی و ارتقای سطح فنی صنعتگران داخلی، طرح نگهداشت و افزایش تولید نفت را در قالب ۳۳ بسته سرمایه‌گذاری و یک بسته مسئولیت‌اجرائی (در مجموع به ارزش ۵,۷ میلیارد دلار) تعریف کرده است. این طرح‌ها که به منظور نگهداشت و افزایش سطح تولید نفت در ۲۷ مخزن/میدان کشور معرفی شده‌اند، با استفاده از ظرفیت پیمانکاران و سازندگان بومی به انجام خواهند رسید. در این راستا مناقصه‌های مربوط به ۱۰ بسته از بسته‌های مذکور با حجم سرمایه‌گذاری حدود یک میلیارد دلار تعیین تکلیف شده و مراحل نهایی خود را طی می‌کند و به زودی قراردادهای مربوط به آن‌ها امضا می‌شود.

با نهایی شدن این قراردادها پیش‌بینی می‌شود که تولید نفت ایران به میزان ۲۸۰ هزار بشکه در روز افزایش یابد. شرکت ملی نفت ایران هم‌چنین در طرح‌های ده گروه

حفاظت از محیط زیست، همپای تولید مستمر نفت و گاز

در نقشه ترسیم شده در توسعه پایدار صنعت نفت، رسالت شرکت ملی نفت ایران در تولید صیانتی نفت و گاز تنها در مسیر حفاظت از محیط زیست قابلیت تحقق خواهد داشت. در همین راستا، حفاظت از محیط زیست به عنوان چارچوب فعالیت‌های توسعه‌ای صنعت نفت قلمداد شده و از اهمیت بالایی برخوردار است.

شرکت ملی نفت ایران با اولویت قرار دادن اصل پیشگیری به جای اصلاح در تمامی فعالیت‌ها و تصمیم‌گیری‌های خود طی سال ۱۳۹۷، توانسته است اقدام‌های موثری در این حوزه انجام دهد.

در همین راستا ضمن تهیه و ابلاغ راهنماها و دستورالعمل‌های کاری در بخش محیط‌زیست در سطح شرکت ملی نفت ایران با هدف پیاده‌سازی و رعایت الزام‌های زیست‌محیطی حین مراحل ساخت و ساز، حفاری و بهره‌برداری از تأسیسات تولیدی و پشتیبانی و بایش وضعیت محیطی و گزارش‌دهی میزان آلاینده‌های هوا، اقدام‌های دیگری در دستور کار این شرکت قرار گرفته است که از جمله آن‌ها می‌توان به برنامه‌ریزی به منظور باز یافت گازهای ارسالی به مشعل از طریق واگذاری به بخش خصوصی، تشکیل کارگروه "لجن‌های نفتی و مواد زائد تولیدی (اسلج)" به منظور رفع مشکلات محیط زیستی، مدیریت گازهای آلاینده و جلوگیری از سوزاندن هیدروکربن‌های زائد در گودال‌های سوخت، جمع‌آوری، آب‌زدایی و شیرین‌سازی گازهای ترش همراه نفت لایه بنگستان مخازن نفت و تبدیل این گازها به گاز شیرین در کارخانه‌های گاز و گاز مایع و تولید مایعات گازی (طرح آماک) و استفاده از سیستم‌های کنترل جامدات و مدیریت پسماند در دستگاه‌های حفاری اشاره کرد.

در همین زمینه استفاده از دستگاه‌های فراورش سیار نفت (MOT) و تفکیک‌گر سیار نفت (MOS) و دستگاه مشعل سبز (Oil Green Burner) برای پیشگیری از آلودگی هوا و سوزاندن مواد زائد نفتی ناشی

گامی بلند در مسیر مشارکت حداکثری فعالان بخش خصوصی در صنایع بالادستی نفت و گاز و تحقق اقتصاد مقاومتی به شمار می‌رود.

نخستین محموله از نفت خام سبک ایران در رینگ بین‌الملل بورس انرژی در آبان سال ۱۳۹۷ عرضه شد و بنابر برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته، مقدمات عرضه تدریجی و منظم این محموله ارزشمند هیدروکربوری در بورس فراهم شد.

تسهیلاتی که شرکت ملی نفت ایران برای عرضه نفت خام در بورس در نظر گرفته بود باعث شد تا پایان مرداد سال ۱۳۹۸ چهارده محموله نفت خام سبک و ۹ محموله میعانات گازی در رینگ بین‌الملل بورس انرژی عرضه شود و بدین ترتیب زمینه عرضه مستمر نفت در این عرصه نیز فراهم شد.

صدور نفت از مکران و طرح فراگیر پالایشی سیراف

یکی از طرح‌هایی که در شرکت ملی نفت ایران در دست انجام است، ساخت پایانه صادراتی جاسک است که بر طبق برنامه از پیش تعیین شده در حال انجام است و پیش‌بینی می‌شود بهره‌برداری از این پایانه صادراتی تا پایان سال ۱۳۹۹ نهایی شده و بدین ترتیب برای نخستین بار نفت ایران از طریق مکران صادر شود.

در عین حال با نهایی شدن طرح فراگیر پالایشی سیراف به عنوان یکی از مهم‌ترین طرح‌های دولت تدبیر و امید، در آینده‌ای نزدیک زمینه مشارکت بیشتر بخش خصوصی با سرمایه‌گذاری مستقیم در صنعت نفت فراهم می‌شود که گام بلندی در راستای تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی به شمار می‌رود.

طرح پالایشی سیراف که با هدف احداث هشت پالایشگاه میعانات گازی در منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس با ظرفیت ۴۸۰ هزار بشکه میعانات گاز (هر پالایشگاه ۶۰ هزار بشکه) اجرایی خواهد شد، دارای یک شرکت تأسیسات جانبی (یوتیلیتی) و پشتیبانی است.

کالایی مورد نیاز صنعت نفت به موفقیت‌های قابل توجهی نایل شده است.

این ده گروه کالایی شامل تجهیزاتی مانند ساخت تجهیزات سرچاهی و رشته تکمیلی درون چاهی، پمپ‌های درون چاهی، انواع مته‌های حفاری (صخره‌ای، الماسی، مغزه‌گیری)، انواع شیرهای کنترلی، ایمنی و تجهیزات جانبی، انواع لوله‌ها (لوله‌های جداری بدون درز از ۳،۸ تا ۱۳ اینچ، لوله‌های جداری با درز از ۲۰ تا ۳۰ اینچ، لوله‌های مغزی، لوله‌های حفاری و لوله‌های جریانسی بدون درز بالای ۶ اینچ)، الکتروموتورهای ضد انفجار و دور متغیر، دستگاه‌های دوار (توربین، کمپرسور و پمپ‌ها شامل پمپ‌های گریز از مرکز)، فولادهای آلیاژی، ابزارهای اندازه‌گیری حفاری و ساخت پیگ‌های هوشمند است.

پس از اعمال تحریم‌ها و با وجود مشکلات فراوانی که از نوسان‌های زیاد و افزایش نرخ ارز گریبان‌گیر صنعت نفت کشور شده بود، طرح‌های ده گروه کالایی با همکاری سازندگان توانمند داخلی تداوم یافت و در برخی طرح‌ها که محدودیت‌های ارزی و مالی بر روی قراردادهای مربوط به آن‌ها آثار منفی کمتری داشت، حدود ۲۰ درصد پیشرفت نیز حاصل شد.

در نتیجه این امر اکنون ۳۳ فقره از قراردادهای پیشرفتی بالغ بر ۷۰ درصد را داشته و میانگین پیشرفت فیزیکی ۵۰ فقره قرارداد منعقد شده نیز به رقمی بالغ بر ۴۹ درصد رسیده است. در ادامه استفاده حداکثری از توان صنعتگران داخلی، طرح بومی‌سازی ۳۰۰ قطعه و تجهیز کاربردی پرمصرف صنعت حفاری از ابتدای سال ۱۳۹۸ کلید خورده و در عین حال استفاده از فناوری پوشش داخلی لوله‌های مغزی در میدان نفتی مسجدسلیمان، برای نخستین بار در تاریخ صنعت نفت اجرایی شده است.

بورس نفت و زمینه‌سازی برای مشارکت بیشتر بخش خصوصی در آینده انرژی کشور

تمهیدات اعمال شده از سوی شرکت ملی نفت ایران در عرضه نفت خام در بورس انرژی،

از عملیات حفاری چاه‌های نفت در گودال‌های سوزا و همچنین برنامه‌ریزی جهت ارتقای تصفیه‌خانه‌های فاضلاب پالایشگاه‌های گاز منطقه پارس جنوبی از دیگر اقدام‌هایی است که طی سال ۱۳۹۷ در چارچوب حفاظت از محیط زیست در سطح شرکت ملی نفت ایران و شرکت‌های تابعه اجرایی شده است.

همچنین با تصویب تامین اعتبار طرح تدوین دستورالعمل یکپارچه نحوه انجام مطالعات ارزیابی اثرات زیست‌محیطی (EIA) طرح‌های صنعت نفت در هیأت مدیره شرکت ملی نفت ایران، گام بلند دیگری در مسیر حفظ و صیانت از محیط زیست برداشته شده است.

عمل به مسئولیت‌های اجتماعی، همپای توسعه صنایع نفت و گاز

شرکت ملی نفت ایران در کنار انجام فعالیت‌های بالادستی صنعت نفت که در بخش‌های اکتشاف، حفاری و تولید از میدان‌های نفت و گاز خلاصه می‌شود، توجه ویژه‌ای به انجام امور عام‌المنفعه دارد.

مدیریت نظارت بر طرح‌های عمرانی مناطق نفت‌خیز که پیش‌تر با عنوان طرح کمک به عمران مناطق نفت‌خیز شناخته می‌شد، هسته اصلی این دسته از فعالیت‌ها در شرکت ملی نفت ایران به شمار می‌رود. این مدیریت از آغاز به کار خود منشا آثار ارزشمندی بوده است، به گونه‌ای که دستاوردهای این مدیریت در سال‌های گذشته در زمینه‌های گوناگون از جمله آموزشی، ورزشی، بهداشتی، راه و شهرسازی، خدماتی، فرهنگی، بهداشتی و درمانی، زیرساختی و زیست‌محیطی بسیار چشم‌گیر است. بر این اساس، تا کنون ۳۷۴۴ طرح به تفکیک ۱۲۷۰ طرح آموزشی، ۱۱۰۵ طرح ورزشی، ۵۸۰ طرح بهداشتی، ۴۶ طرح راه و ۷۴۳ طرح خدماتی با اعتباری معادل ۱۶ هزار و ۵۵۶ میلیارد ریال در شرکت ملی نفت ایران انجام شده است. این مدیریت در سال ۹۷ همچنین، ساخت ۴۸ واحد آموزشی در استان خوزستان با تامین اعتبار از سوی شرکت ملی نفت ایران را در دست اجرا قرار داده است.

ساخت مجموعه ۲۰۰۰ واحدی مسکن مهر نفت اهواز به انضمام ۶ باب مدرسه و ۲ باب مسجد با اعتبار ۱۲۵ میلیارد ریال از دیگر طرح‌هایی است که در سال ۱۳۹۷ به انجام رسیده است.

بهره‌برداری از بیمارستان تخصصی و فوق تخصصی ۱۷۵ تخت‌خوابی شهدای صنعت نفت دشت آزادگان نیز از دیگر اقدام‌های عملی در این حوزه است که سال ۱۳۹۷ به بار نشسته است.

نقش کلیدی نفت در امداد رسانی به هموطنان سیل‌زده

در این میان نقش‌آفرینی شرکت ملی نفت ایران در مدیریت و مهار حادثه سیل اخیر خوزستان، به عنوان نمونه‌ای از اجرای تعهدات این شرکت در حوزه مسئولیت‌های اجتماعی، کارنامه روشنی از موفقیت این شرکت در انجام خدمات عام‌المنفعه به جای گذاشت.

در حادثه سیل اخیر در زادگاه نفت، تمامی شرکت‌های تابعه با نظارت شرکت ملی نفت ایران بسیج شدند و در مسیر خدمت‌رسانی به هموطنان سیل‌زده گام برداشتند.

در این ارتباط ضمن برگزاری نشست‌های تخصصی کمیته مدیریت بحران در شرکت‌های تابعه شرکت ملی نفت ایران در استان خوزستان، راهبردهای اساسی در جهت مهار سیل و بسیج کمک‌های عام‌المنفعه به هموطنان سیل‌زده، همگام با حفظ حداکثری تولید نفت و ایمن‌سازی تاسیسات نفتی تدوین و اجرایی شد.

این راهبردها که با هماهنگی کامل با دستگاه‌های اجرایی استان خوزستان به منظور مدیریت بحران صورت گرفته بود، با مشارکت فعال شرکت‌های مناطق نفت‌خیز جنوب، ملی حفاری، نفت و گاز اروندان، مهندسی و توسعه نفت و پایانه‌های نفتی ایران عملیاتی شد.

بهره‌گیری از تمامی امکانات فنی و توان نیروی انسانی فعال در این شرکت، به کارگیری صدها دستگاه ماشین‌آلات سبک و سنگین و خدمات لجستیکی، اعزام تیم‌های تخصصی پزشکی به

منطقه و ارائه خدمات درمانی، تهیه و توزیع غذای گرم، دارو و آب آشامیدنی، تامین کانکس و محل اسکان موقت برای سیل زدگان و تامین بخشی از وسایل و تجهیزات زندگی در کنار مدیریت و برنامه‌ریزی در پایش و کنترل منظم سطح تراز آب در مناطقی همچون تالاب هورالعظیم و مقاوم‌سازی تاسیسات صنعت نفت برای از بین بردن مخاطرات مربوط به نشست نفت در آب‌های سطحی و زیر زمینی از جمله خدماتی بود که طی بحران یک ماهه خوزستان از سوی شرکت ملی نفت ایران و شرکت‌های تابعه آن به سیل زدگان ارائه شد.

کمک ۱۳۰۰ میلیارد ریالی نفت به سیل‌زدگان

شرکت ملی نفت ایران در راستای سیاست‌های ابلاغ شده از سوی وزارت نفت و ادامه خدمات عام‌المنفعه خود در امداد رسانی مستمر به سیل‌زدگان خوزستان، جبران بخشی از آسیب‌های وارد شده به ساکنان این منطقه را در دستور کار قرار داده و مقرر کرده است تا طی یک برنامه جامع پنج ساله، ۱۳۰۰ میلیارد ریال را به ارائه خدمات عمرانی در این مناطق اختصاص دهد.

بر این اساس، مشارکت در ساخت و بازسازی ۱۰۹ مدرسه (شامل ۶۰۹ کلاس درس) با اعتبار ۵۰۰ میلیارد ریال، بازسازی ۱۰۷ مرکز درمانی با اعتبار ۴۰۰ میلیارد ریال و مشارکت در احداث و تعمیرات ۹۹۰۱ واحد مسکونی در ۲۰۰ روستا با اعتبار ۴۰۰ میلیارد ریال در شهرستان‌های مناطق نفت‌خیز در برنامه قرار گرفته که تاکنون بیش از ۲۰۰ میلیارد ریال از آن اجرایی شده و باقیمانده نیز مطابق با تقویم زمانی، اجرایی خواهد شد.

توسعه همه جانبه صنعت نفت، همگام با ملاحظات سرزمینی و آمایشی، این نکته را مسلم ساخته است که شرکت ملی نفت ایران در مسیر تحقق اهداف ترسیم شده در سند چشم‌انداز با قاطعیت گام برمی‌دارد و با عبور از سد محدودیت‌ها، نقش حیاتی خود را در اعتلای ایران عزیز ایفا می‌کند. ■